

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 359/2025-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Orange Slovakia, a.s.**, Metodova 8, Bratislava, zastúpenej Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s. r. o., Vajnorská 21A, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/3/2023-273 z 30. marca 2023 a proti dopĺňaciemu uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/5/2024 z 29. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 6. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným rozsudkom krajského súdu a označeným dopĺňacím uznesením najvyššieho súdu v konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy 5 000 eur, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.
2. Žalobkyňa sa žalobou proti žalovanej sťažovateľke domáhala zaplatenia nemajetkovej ujmy 5 000 eur pre porušenie ochrany osobných údajov v súvislosti so službami sťažovateľky ako telekomunikačného operátora poskytovanými žalobkyni na základe zmluvy o pripojení a v jej rámci.
3. V konaní vedenom pred Okresným súdom Svidník (ďalej aj „súd prvej inštancie“) pod sp. zn. 5C/5/2020 bolo preukázané, že pri spracovaní osobných údajov žalobkyne, ktoré boli odovzdané v súvislosti s poskytovaním telekomunikačných služieb, došlo k bezpečnostnému incidentu. Pri likvidácii dokumentov obsahujúcich osobné údaje klientov sa nepostupovalo s náležitou starostlivosťou, keď boli uložené v označenej archívnej krabici a umiestnené

v neuzamknutom sklade na papierový odpad, z ktorého bola táto archívna krabica začiatkom mesiaca február 2017 odnesená [REDACTED] (ďalej len „nálezca“) a odovzdaná do advokátskej kancelárie [REDACTED], čím došlo k neoprávnenému sprístupneniu osobných údajov dotknutých osôb.

4. Sťažovateľka vzniesla v konaní námietku premlčania a tvrdila, že k bezpečnostnému incidentu, ktorý mal za následok sprístupnenie osobných údajov nepovoleným osobám, resp. možnosť takéhoto sprístupnenia, došlo v bližšie neustálenom čase v priebehu mesiaca január 2017. Okresný súd sa s argumentáciou sťažovateľky nestotožnil. Za moment vzniku bezpečnostného incidentu, resp. za začiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty podľa § 101 Občianskeho zákonníka považoval dátum 9. február 2017, keď boli dokumenty s osobnými údajmi nájdené nálezcom, a nie odo dňa (25. januára 2017), keď si tlačivá v sklade naposledy všimol vedúci predajne sťažovateľky v Stropkove. Rozsudkom č. k. 5C/5/2020-145 zo 17. júna 2022 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3 300 eur, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobkyni priznal náhradu trov konania proti sťažovateľke v plnom rozsahu.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie sťažovateľka podala odvolanie, v ktorom okrem iného namietala neprihliadnutie na vznesenú námietku premlčania. Krajský súd sa však stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie a v celom rozsahu naň odkázal. Napadnutým rozsudkom z 30. marca 2023 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I v časti o uložení povinnosti zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 110 eur potvrdil ako vecne správny podľa § 387 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti rozsudok vo výroku I zmenil podľa § 388 CSP tak, že v tejto časti žalobu zamietol. Žalobkyni voči sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

6. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie proti obom výrokom, ktorého prípustnosť odôvodnila podľa § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Cdo/5/2024 z 30. apríla 2024 zrušil rozsudok krajského súdu vo výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. Z dôvodu opomenutého dovolaním napadnutého výroku o uložení povinnosti sťažovateľky zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 110 eur (bod I) sťažovateľka podala návrh na doplnenie uznesenia dovolacieho súdu. Najvyšší súd napadnutým doplniacim uznesením z 29. januára 2025 dovolanie vo zvyšnej časti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP, keďže nezistil také nedostatky v postupe dovolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho závery by boli svojvoľné.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti (ako aj v uplatnených opravných prostriedkoch, ktoré jej predchádzali) prezentuje nosný skutkový argument, že k bezpečnostnému incidentu, ktorý mal za následok sprístupnenie osobných údajov žalobu nepovoleným osobám, resp. možnosť takéhoto sprístupnenia došlo bližšie neustálenom čase v priebehu mesiaca január 2017 s tým, že dokumenty obsahujúce osobné údaje dotknutých osôb boli v sklade videné svedkom [REDACTED] už 25. januára 2017. Od tohto odvíja svoj právny záver, že premlčacia lehota začala plynúť 26. januára 2017

a uplynula 26. januára 2020, preto je uplatnený nárok uplynutím trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka premlčaný.

8. Súdom vytyka, že bez vysvetlenia odignorovali celý rad dôkazov preukazujúcich, že dokumenty s osobnými údajmi dotknutých osôb sa už najneskôr 25. januára 2017 (ako dátum určujúci pre začiatok plynutia premlčacej doby) nachádzali vo vonkajšom neuzavretom stojisku na papierový odpad s tým, že takýto postup vykazuje závažný deficit v dokazovaní a predznamenáva svojoľnosť prijatého skutkového záveru. Prejavuje nespokojnosť aj s neposkytnutím odpovede na ňou uvedený argument o potrebe osvojenia si nesporných skutkových tvrdení postupom podľa § 151 ods. 1 CSP, referujúc na skutkové tvrdenie žalobkyne o dátume 25. január 2017 ako o dni, keď najneskôr došlo k protiprávnemu zásahu do práva dotknutých osôb. Citujúc judikatúru dovolacieho súdu dokumentujúcu riešenie otázky momentu začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby, konštatuje, že sudy nižších inšancií nevysvetlili odklon od ustálenej rozhodovacej praxe. Súčasne dáva do pozornosti dve rozhodnutia dovolacieho súdu (sp. zn. 4Cdo/18/2024 a sp. zn. 2Cdo/90/2024) vydaných v skutkovo a právne identických veciach žalôb na ochranu osobnosti (ten istý bezpečnostný incident), v ktorých aktivoval svoju kasačnú právomoc vo vzťahu k dovolaním napadnutým rozhodnutiam odvolacích súdov z dôvodu nevysporiadania sa s kľúčovými tvrdeniami sťažovateľky v odvolaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania ako procesne neprípustného, hoci napadnutý rozsudok krajského súdu je zaťažený procesnou vadou podľa § 420 písm. f) CSP, čo ich činí arbitrárnymi.

10. Z obsahu sťažnostnej argumentácie je možné vyvodit' námietku arbitrárnosti a neodôvodnenosti právneho záveru o nedôvodne vznesenej námietke premlčania, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Inými slovami, namieta nesprávne právne posúdenie otázky premlčacej doby, resp. začiatku jej plynutia pre procesné pochybenia súdov.

11. Ústavný súd sa najskôr zaoberal tým, či má právomoc preskúmať obidva napadnuté rozhodnutia. Vo vzťahu k porušeniu práv sťažovateľky rozsudkom krajského súdu ústavný súd uvádza, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavná ochrana poskytovaná ústavným súdom je postavená na princípe subsidiarity. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka mohla podať dovolanie (čo aj využila), o ktorom najvyšší súd rozhodol napadnutým uznesením. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o ústavnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné jej sťažnosť v časti proti namietanému rozsudku krajského súdu odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu. Preto ústavný súd bude posudzovať opodstatnenosť ústavnej sťažnosti len vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu, ktoré však hodnotil aj v kontexte záverov rozsudkov krajského súdu a okresného súdu.

12. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že po obsahovej analýze dovolania sťažovateľky (body 14, 15) nasleduje všeobecné konštatovanie o zdržanlivom prístupe dovolacieho súdu pri prieskume väd v procese prieskumu skutkových zistení (body 16, 17) vyúsťujúce do záveru o nezistení takých nedostatkov v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho závery by boli svojvoľné (body 18, aj 20). Napokon k námietke nesprávneho právneho posúdenia začiatku premlčacej doby dodal, že to tvrdenú vadu zmätočnosti nezakladá (bod 19).

13. Vo vzťahu ku kľúčovej sťažnostnej námietke týkajúcej sa neposkytnutia riadnej odpovede na dovolacie námietky najvyšším súdom [pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP] ústavný súd hodnotí, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je na hranici ústavnoprávnych požiadaviek. Dovolací súd totiž neuviedol, kde sú dôvody na konečné rozhodnutie odvolacieho súdu, nepoukázal naň, tobôž nie, aby tieto z pozície dovolacieho súdu vyhodnotil a vysvetlil, prečo považuje odvolacie rozhodnutie za postačujúce. Ústavný súd s istým zveličením dodáva, že takéto odôvodnenie týkajúce sa dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP by mohlo byť paušálne použité aj v akomkoľvek inom rozhodnutí odmietajúcim dovolanie.

14. Ústavný súd práve pre neuspokojivé odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zvažoval možnú aktiváciu kasačnej právomoci v právnej veci sťažovateľky, avšak súčasne posudzoval aj jej dôsledky. Zameral sa pritom na otázku, či by odstránenie procesného nedostatku riadneho odôvodnenia mohlo v sťažovateľkinej veci viesť k inému výsledku (m. m I. ÚS 68/2022, I. ÚS 12/2022, I. ÚS 536/2024). Na základe týchto dôvodov a využitím princípu racionality upriamil svoju pozornosť na vyhodnotenie otázky premlčania žalobkyňou uplatneného nároku v konaní pred odvolacím súdom (v jednote so súdom prvej inštancie), keďže výrok napadnutého uznesenia najvyššieho súdu bola založený na nezistení nedostatkov v postupe odvolacieho súdu (bod 18) a na závere o neopodstatnenosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15. Ústavný súd pri rešpekte k právu sťažovateľky na súdnu ochranu dodáva, že podrobil testu ústavnosti sporové civilné konanie ako celok. Otázke premlčania uplatneného nároku sa odvolací súd venoval v bode 34 napadnutého rozsudku, pričom sa s odôvodnením súdu prvej inštancie stotožnil a v celom rozsahu naň poukázal. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (body 107 až 114) celkom jednoznačne vyplýva, že súd neopomenul argumentáciu sťažovateľky. Podstatné však je to, že výsledkom procesu voľného hodnotenia dôkazov súdom (bod 112) je logicky vysvetlený a riadne odôvodnený záver o tom, že neoprávnené sprístupnenie osobných údajov je spojené s nájdením dokumentov nálezcom, ktoré nastalo 9. februára 2017 (a nie s ich všimnutím). Záver súdu prvej inštancie o väčšej hodnovernosti dôkazov preukazujúcich, že práve dátum 9. február 2017 má vo vzťahu k premlčaniu právny význam, podľa názoru ústavného súdu neindikuje možnosť vyslovenia porušenia práva na spravodlivý proces. Navyše, ani doplňujúce úvahy odvolacieho súdu o neurčitosti výpovede svedka [REDACTED] z pohľadu konkretizácie časového momentu nie sú v rozpore s prirodzenou logikou.

16. Vzhľadom na argumentáciu sťažovateľky v ústavnej sťažnosti sa ústavný súd v individuálnych okolnostiach prejednávanej veci rozhodol uplatniť princíp racionality, ktorý prehodnocuje reálne dopady porušenia procesných práv na postavenie sťažovateľky (v tomto prípade nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu) na ochranu jej základných práv a slobôd. V prejednávanej veci dospel k záveru, že pomyselné misky váh výnimočne prevážil princíp

racionality a celkové individuálne okolnosti veci. Preto sťažovateľkine argumenty posúdil sám a v súhrne ich vyhodnotil ako nedôvodné. Ústavný súd podotýka, že nepovažoval za hospodárne zrušiť uznesenie najvyššieho súdu len dôvodu doplnenia odôvodnenia, ak výrok napadnutého uznesenia (odmietnutie dovolania) považuje za správny. So zreteľom na skutkový a právny stav by totiž v ďalšom konaní by nemohlo byť dovolaniu vyhovené a konanie by sa tak len predĺžilo s negatívnym výsledkom pre sťažovateľku.

17. Okrem uvedeného ústavný súd poznamenáva, že nie je úlohou zjednocovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov, keďže zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou najvyššieho súdu. Podstatné je, či sú odlišné práve názory všeobecných súdov ústavne konformné, lebo v kladnom prípade niet dôvodu na to, aby ústavný súd do takýchto záverov zasiahol (mutatis mutandis I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 273/08).

18. Vzhľadom na všetky dosiaľ uvedené skutočnosti nemožno považovať záver o odmietnutí dovolania za rozporný s namietaným základným právom na spravodlivý proces podľa ústavy a dohovoru. Ustanovenie § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde dáva v záujme racionality a efektivity konania ústavnému súdu právomoc posúdiť prijateľnosť návrhu pred tým, než dospeje k záveru, že o návrhu rozhodne meritórne nálezom. Za zjavne neopodstatnenú považuje takú sťažnosť, keď uplatnené námietky nie sú spôsobilé spochybniť ústavnosť napadnutých rozhodnutí. Tak je to aj v tomto prípade. Preto ústavný súd ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu